
Školné drhne: TOP 09 chce platby při studiu, ostatní až po škole

Školné drhne: TOP 09 chce platby při studiu, ostatní až po škole

PRAVO

11.6.2010, rubrika: Zpravodajství, strana: 3, autor: Marek Příbil

Trojkoaliční jednání o školném se zadržávají. TOP 09 trvá na přímých platbách studenty, tedy už v době studia. Ostatní navrhuji platit až po absolutoriu.

Podle školského experta TOP 09 Jana Vituly by totiž rozjezd odloženého školného, který prosazují ODS a Věci veřejné, přišel státní kasi na 10 až 15 miliard korun. A to z důvodu, že školné by už od začátku vyplácel univerzitám stát, ale absolventi by mu pak peníze spláceli až po dosažení určitého platu, tedy zhruba po 10 až 15 letech.

Podle Vitulových slov ČTK by to znamenalo další zatěžování schodkového rozpočtu.

Každý rok nastoupí na VŠ až 100 tisíc nových posluchačů, většina přitom navštěvuje veřejné školy. Bylo-li by školné například 10 tisíc korun za rok studia, ročně by prý stát dal školám kolem jedné miliardy.

Vyjednavač ODS Jiří Pospíšil ale Právu řekl, že by na rozjezd odloženého školného musel stát vydat částku jen v řádu stamiliónů. „Vycházíme z údajů odborníků,“ podotkl Pospíšil a popsal plánovaný mechanismus odložených plateb: „Stát bude mít roli garanta, bude věřitelem studentů. Už při zápisu pošle škole z rozpočtu ministerstva školství na účet polovinu peněz. Poté by absolventi spláceli školné až po dosažení průměrného platu. Jestli na jednotné inkasní místo, to ještě vyčtyáme.“

Učitelé osvobození?

Bude-li školné zavedeno, týkalo by se od roku 2012/13 či 2013/14 podle Pospíšila jen nově přijatých posluchačů VŠ. Zdůraznil, že přímé platby by vytvářely školství jen pro bohaté. „Čisté školné na dřivo studenty zadluží,“ řekl Pospíšil. Cílem podle něj je vybrat peníze zpět od vysokoškoláků, kteří získali lukrativní zaměstnání, nikoliv plošně zatížit studenty. Stejný názor mají i Věci veřejné.

Například ale špatně placení lidé, třeba učitelé, by podle ODS školné možná neplatili. „ODS navrhuje, že pokud člověk průměrné mzdy nedosáhne do 20 let po absolutoriu, byl by od placení osvobozen,“ sdělil Pospíšil.

„Ovšem to by znamenalo, že by se museli většinu života bát, aby nedej bože nedosáhli na průměrný příjem. To je ale paradox,“ řekla Právu pražská kantorka Pavla Novotná. Názory na zavedení školného se různí i v akademické obci. Jedni se domnívají, že ohrozí technické a přírodovědné obory, jiní platby podporují.

Vyhozený by měl zaplatit také

„Moje obava je, že povedou k nižšímu počtu studentů. Také je zde skupina těch, kteří jsou na tom sociálně bledě,“ řekl Právu prorektor Vysoké školy chemickotechnologické v Praze Pavel Hasal. VŠCHT bere už dnes většinu uchazečů bez přijímaček, nicméně kvůli velmi obtížnému studiu procházejí v prvních i dalších ročnících velkým sítem.

„Když někdo školu nedokončí, tak by mu to měl dát stát k úhradě,“ míní Pospíšil s tím, že fakulty, o které je velký zájem, třeba práva, by měly školné vyšší než ty, jež vychovávají důležité odborníky, kteří státu chybějí. „Proto bude mít školné významný regulační charakter,“ myslí si také Pospíšil.

Studenti by školné mohli spláčet i ze zvýhodněných půjček, které chce budoucí vláda zavést se studijními granty a spořením na vzdělávání. Plán už schválil kabinet premiéra Fischera.